

ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΗ

Το κείμενο αποτελεί απόσπασμα από το μυθιστόρημα της Μάρως Δούκα «*Ουράνια μηχανική*» που πρωτοεκδόθηκε το 2009 από τις εκδόσεις Πατάκη. Στο απόσπασμα παρατηρούμε έναν από τους ήρωες, τον Ριχάρδο, άνεργο δάσκαλο και την κοπέλα του, την Μάρη, μια φιλόδοξη νεαρή δικηγόρο.

Οι δικοί του μονίμως στη μουρμούρα, πότε με την κατάσταση, πότε με αυτόν. Τόσα χρόνια τον σπούδαζαν, για να τον βλέπουν τώρα να βολοδέρνει. Κι εν τω μεταξύ ο τάδε και ο δείνα να προκόβουν. Όχι πως έφταιγε, βέβαια, ο Ριχάρδος, δεν του το 'θεταν ανοιχτά, αλλά κάπως έπρεπε να κινηθεί και αυτός, να ψάξει για καμιά δουλειά. Τους ενοχλούσε που ξενυχτούσε στα μπαράκια. Η κυρα-Λένη του 'ριχνε πλάγιες ματιές, τη στενοχωρούσε που είχε αδυνατίσει. [...]

Τι κέφι θα 'χεις για ζωή, όταν ξυπνάς κάθε μέρα το μεσημέρι και μέχρι το απόγευμα έχεις πιει ένα λίτρο καφέ; πες μου. Τι να της πει; Δίκιο είχε. Αλλά και τι να κάνει τα βράδια στο σπίτι; Ως το νυχτερινό δελτίο ο πατέρας του με το τηλεκοντρόλ στο χέρι να αλλάζει κανάλια. Όσες φορές έμενε τα βράδια μέσα, την άραζε στο δωμάτιό του με τ' ακουστικά κι άκουγε μουσική. Αλλά δεν είναι και ζωή να κάθεσαι με τ' ακουστικά ν' ακούς τ' αγαπημένα σου τραγούδια και να σκέφτεσαι ότι εσένα η ζωή σου πάει χαράμι.

Ήξερε η Μάρη ότι ουσιαστικά είναι άνεργος, ότι περιμένει τον διορισμό του, αλλά ποτέ δεν τον ρωτούσε τι κάνει και πώς τα βολεύει. Δεν ήθελε ίσως να φανεί αδιάκριτη ή να τον φέρει σε δύσκολη θέση. [...]

Άδειασε το ποτηράκι του κι άρχισε να της λέει για την Κασσαβέτεια που ήταν παλιά γεωργικό σχολείο, σαν Κ.Α.Τ.Ε.Ε. δηλαδή. Τώρα όμως είναι φυλακές ανηλίκων, δεν είναι; τον διέκοψε η Μάρη. [...]

Εδώ και τρεις μήνες, συνέχισε, δουλεύει στην Κασσαβέτεια, στο λογιστήριο, τον φαντάζεται;

Όχι, είπε αυθόρμητα η Μάρη, δεν μπορούσε να τον φανταστεί. Από δάσκαλος λογιστής; σαν να του 'λεγε το βλέμμα της. Κατ' αρχάς, πώς; Τι πώς; έχει ο πατέρας μου γνωστό έναν γραμματέα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, είναι και ο διευθυντής του Σωφρονιστικού Καταστήματος παλιός μαθητής του, πήγα εκεί με την προοπτική να λειτουργήσω και το σχολείο.

Άρχισε απρόσμενα η Μάρη να υπολογίζει τα δεκάδες ενδιαφέροντα πράγματα που θα μπορούσε να ανακαλύψει ο Ριχάρδος σ' αυτήν τη δουλειά. [...]

Δες το και σαν εμπειρία, συνέχισε, δεν πήγες εκεί για να μείνεις παντοτινός, δες το και σαν κοινωνική προσφορά, ποιος άλλος δάσκαλος θα δεχόταν να ανοίξει το σχολείο; Τον κάκιζε χαϊδευτικά, που δεν της το 'χε πει τόσες μέρες. [...]

Βιογραφικό σημείωμα

Η Μάρω Δούκα γεννήθηκε το 1947 στα Χανιά. Ανήκει στη λεγόμενη γενιά του '70, η οποία αναφέρεται σε συγγραφείς που άρχισαν να γράφουν τη δεκαετία του 1970. Το πρώτο της βιβλίο «*Η πηγάδα*» (1974) γράφτηκε κατά τη διάρκεια της φυλάκισής της από το δικτατορικό καθεστώς, και η έκδοση του έγινε λίγους μήνες μετά τη Μεταπολίτευση.

Έχει τιμηθεί με το «Βραβείο Νίκος Καζαντζάκης» του Δήμου Ηρακλείου για το συγγραφικό έργο της «*Η αρχαία σκουριά*» (1979). Επίσης, έλαβε το Β' Κρατικό Βραβείο για το μυθιστόρημά της «*Πλωτή πόλη*» (1983). Για το μυθιστόρημά της «*Αθώοι και φταίχτες*» (2004) τιμήθηκε με το Βραβείο Πεζογραφίας «Κώστα Ουράνη» της Ακαδημίας Αθηνών και με το Βραβείο Balkanika (2005).

ΑΣΚΗΣΗ / μονάδες 20

Να επισημάνεις δύο διαφορετικούς αφηγηματικούς τρόπους στο κείμενο, γράφοντας από ένα αντιπροσωπευτικό απόσπασμα (μονάδες 8). Ποια είναι λειτουργία του καθενός από αυτούς (μονάδες 12);

ΑΣΚΗΣΗ / μονάδες 15

Στο κείμενο ποια στάση υιοθετεί ο κεντρικός ήρωας του κειμένου απέναντι στην ανεργία που βιώνει και ποια η κοπέλα του η Μάρη (μονάδες 10); Με ποια από τις δύο συμφωνείς και γιατί (μονάδες 5); Να αναπτύξεις την ερμηνεία σου σε 100-150 λέξεις.